

HORNOBŘÍZSKO: SKRÝVANÁ KRÁSA, UTAJENÁ MINULOST

Hornobřízská historie promlouvá

V závěru roku 2003 spatřila světlo světa zajímavá publikace Roberta Trnky, Pavla Kroupy a ilustrátorů Anny Janouškovcové, Michala Pustaye a Zdeňka Špetky přibližující netradičním způsobem historii Horní Břízy a nejbližšího okolí. 19. prosince tuto knihu slavnostně pokřtil pod bedlivým dohledem hornobřízského maskota Hynka Břízy z Čermné v obřadní síni místní radnice starosta Karel Hinz.

Kniha, ačkoli je psána s nevšedním nadhledem a špetkou humoru, rozhodně neurazí ani odborníka. Přibližuje všem zájemcům o místní historii jak známější události, tak nové a dosud nikde nepublikované archeologické nálezy. Díky obětavosti místních nadšenců bylo totiž během posledních let objeveno několik míst, kde se podařilo prokázat lidské osídlení z dob daleko starších, než je první písemná zmínka o dnešní Horní Bříze z roku 1180. V lokalitě „Na Honech“ bylo nově získáno přes 800 úlomků středověké keramiky. Na jiném místě byly nově nalezeny doklady pravěkého osídlení zdejší krajiny. Zejména se jedná o zlomky keramiky a kousky vypálené mazanice, prokazující osídlení zdejšího území už od konce doby bronzové. Podařilo se však proniknout ještě mnohem hlouběji do minulosti. Za nejstarší nálezy je možné považovat čtyři odštěpky baltského pazourku, potažené bílou patinou. Teprve další výzkumy snad ukáží, jestli pazourky pocházejí ze samého konce doby kamenné (pozdního paleolitu), nebo jsou ještě starší a pamatují tak i poslední dobu ledovou.

Pokud se začnete do knížky, budete postupovat proti proudu času a neuniknete setkání s mnoha podobami zdejší krajiny. S nesmírnou zvědavostí budete postupně pronikat do života o staletí až tisíciletí zpět. Dozvíte se, k čemu sloužila a kde se nacházela kolomazná pec, kde stála Kroftova alej, v níž rostly ty nejchutnější hrušky v celém okolí. Proč a kde lidé stavěli kříže, k čemu sloužily vlčí jámy, zajímavé jsou statě o zaniklých vsích a hradech...

To vše, ba ještě mnohem více Vám nabídne knížka HORNOBŘÍZSKO: Skrytá krása, utajená minulost, která je k zakoupení za 60,- Kč v několika prodejnách v Horní Bříze. Je ji možné také sehnat ve vybraných plzeňských knihkupectvích, na webových stránkách www.sweb.cz/hornobrizsko nebo na e-mailu hornobrizsko@seznam.cz,

Ukázka z kapitoly - Hraniční kameny

Katastrální hranice Horní Břízy bývaly už od středověku zřejmě vymezeny vztyčenými kameny. Na polích toto označení dávno zaniklo, ale v lesích se s ním ještě můžeme setkat. Nejčastěji se jedná o slepencové balvany, většinou jen hrubě opracované. Na některých je možné rozeznat znamení malého rovnoramenného křížku. Označují dřívější a leckde i současnou hornobřízskou hranici. Další kameny nesou letopočet svého usazení na místo (1735, 1837), případně označení panství (N – Nekmír, P – Plasy, L – snad panství Líšt'any, ke kterému patřila Trnová). Starší jsou ještě slepencové, u mladších bylo jako materiálu použito pískovce. Část z kamenů je také označena číslem (spolehlivě se podařilo identifikovat jen čísla 82, 89 a 54). Jednotlivé patníky spojoval původně hraniční příkop, místy ještě dobře znatelný. Výrazným hraničním bodem býval sloup, stojící dodnes přímo u státní silnice. Říká se tu „U Bílé panny“. K tomuto místu se vztahuje pověra, že se hraniční sloup v noci proměňuje v mladou dívku, která škodí pocestným. Půjдете-li kolem za šera, obejděte pannu raději oklikou.

Cílem této rozsahem nevelké publikace bylo ukázat lidem trochu jiný pohled na známou krajinu. Ukázat skrytý půvab a krásu, která není každému zjevná na první pohled. V této průmyslově velmi zasažené oblasti je vlídný přístup ke krajině více než potřebný.

Pavel Kroupa